

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo. Avtor: Ana Jerina. Mentor: prof. dr. Alenka Fikfak, univ. dipl. inž. arh., somentorja: asist. dr. Janez Peter Grom, univ. dipl. inž. arh., asist. Kristijan Lavtižar, mag. inž. arh. urb. 2008 - 2023

Na arhitekturnem nivoju je trajnost tema, ki v zadnjih letih prežema vsako sodobno arhitekturno razmišljanje in je postalo temeljni razmislek pri načrtovanju vsake arhitekturno-urbanistične note.

Namen in cilj naloge je iskati najbolj primerne trajnostne oblike naselja za bde specifično slovensko okolje in na območju nekdanje Farme Stična oblikovati urbanistično zasnovo naselja, ter bivalne enote znotraj nje, ki spodbujajo trajnostno bivanje in predvsem pripadnost skupnosti.

Severni del Stiškega kota je precej stišljivo urejeno območje. Vidni so znaki suburbanizacije po drugi svetovni vojni (Ivančica Gorica), razpršen urbanistični vzorec z mnogimi zasebnimi na obrobni grebi (Kurja vas, Špinkova vas, Kalčava, Štorovje, Kojna...), poskusi urejenosti (turizma (vas Vir pri Stični) in tradicionalna dolinska, gručasto zasnova vas (Stična, Gabje pri Stični). Ob cesti Ivančica Gorica - Stična se nahajajo posamezne razpšene stavbe, ki so ostanki nekdaj kmetijske dejavnosti na tej ravlini.

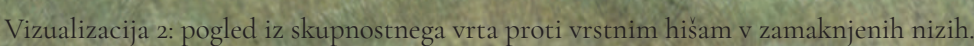
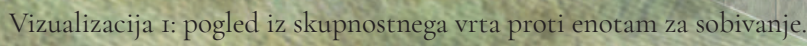
Organizacija poti

Obstoječi cestiški lokalni cesti ohranimo kot glavni napajalni prometni povezavi za okolice. Obstoječo prometno celico, ki poteka čez območje in je trenutno edina povezava s zasedli v zaledju in neugodno premeže lokacijo na poti, zato preuredimo tako, da jo preusmerimo na robne soseske, na obstoječi cestiški. Zdaljšini dostop na lokacijo uporabim samo kot lokalni dostop do parkirišča za tržnico.

Trajnostne energetske postavke

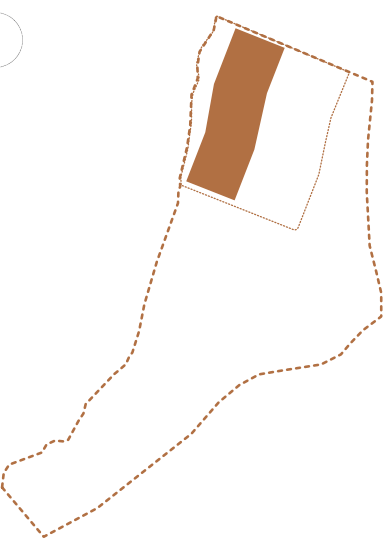
Obstoječe stavbe kmetije postanejo kurilnica in skladišče biomase. Daljinsko se od tu ogreva celica soseska. Na strehah hiš, ki so obrnjene proti jugu in v smeri VZ, predvidimo sončne celice za pridobivanje električne energije, ki jo oddajajo v posteljo. Za odpadke so predvideni ločeni posodami odlaganji odpadkov. Biološke odpadke se zbira na kompostniščih na vrtnih, preda pa v kompostarni. Kompost se uporabi na obdelavah površin in vrtni

Del preostale infrastrukture ima danes v najemu nekaj manjših okoliskih podjetij (gostinstvo, avtoprevoznništvo, gradbeno podjetje, steklarstvo). Nekaj preostalih hlevov imajo v lasti najemniki, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in živinorejo. V nekdanjem hlevu v lasti samostana so danes stanovanja, spodaj pa imajo prostore v najemu okoljski podjetniki. Od stavb sta ostali osrednja upravna stavba (danes gostinski program) in dve stanovanjski stavbi.

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo. Avtor: Ana Jerina. Mentor: prof. dr. Alenka Fikfak, univ. dipl. inž. arh., somentorja: asist. dr. Janez Peter Grom, univ. dipl. inž. arh., asist. Kristijan Lavtižar, mag. inž. arh. urb. 2008 - 2023

Območje sestavljajo vrstne hiše v linearnih zamaknjenih nizih štirih tipov. Tipi se agregirajo v dva različna skupa; po 5 in 6 hiš skupaj. Tipi enot so različnih velikost in etaznosti glede na potrebe posamezne družine. Skupine so postavljene izmenjaje v vzdolžni in prečni smeri. S tem sledijo smeri okolikih struktur: poti, parcel, smeri zidave. Štiri grupe skupaj tvorijo mikrososoko, ki predstavlja abstrahirano obliko tradicionalne gručaste dolenske vasi.

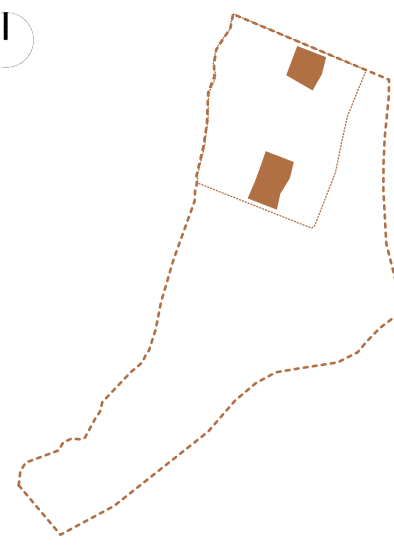
TIP 1 - hiša za dva
starejši pari brez otrok
etažnost: P+0
bruto dim.: 6.6 x 9.9 m
neto up. površine: 50 m²
velikost parcele: 190 m²

etažnost: P+1
bruto dim.: 7,6 x 9,6 m
neto up. površine: 100 m²
velikost parcele: 172 m²

TIP 3 - hiša za aktiven
par /mlado družino
etažnost: P+I
bruto dim.: 5,5 x 9,6 m
neto up. površine: 75 m²
velikost parcele: 168 m²

TIP 4 - hiša za veliko družino
etažnost: P+1
bruto dim.: 7.6 x 10.6 m
neto up. površine: 117 m²
velikost parcele: 200 m²

Vrstne hiše štirih tipov, ki so prilagojene posameznemu tipu družine in s tem razločno potegnemo poudarjenost na etaznost P oz. P+1. Hiše so v linerni nize izmenično združeni prtilična in nadstropna hiša. Na lokaciji so linearni nizi v prečni smeri rotirani v dinamične vzdolžni ritem, ki omogoča artikulirane poglede med nize hiš in izmenično večanje in manjšanje uličnega ritma; ter s tem za večjo doživljajsko pestrost v prostoru.

etažnost: P+1
bruto dim.: 7.0 x 10.2 m
neto up. površine: 95 m²
velikost parcele: 200-220 m²

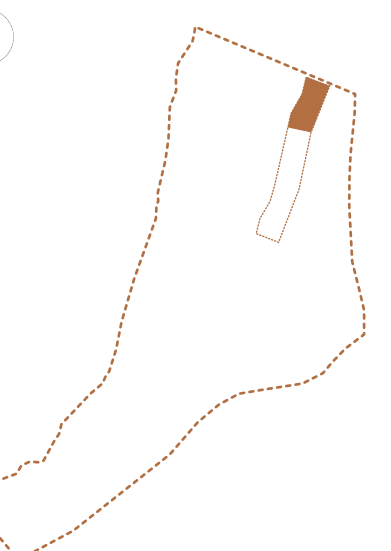
eražnost: P+o
bruto dim.: 7.0 x 9.2 m
neto up. površine: 56 m²
velikost parcele: 172 m²

f 1:200

The top drawing is a site plan of the 'Three Houses' project. It shows three houses (T1, T3, T4) arranged on a plot with a total width of 1000m and a total depth of 760m. The houses are shown in cross-section, revealing their internal layouts. The plan includes various rooms such as bedrooms, bathrooms, and living areas. The houses are surrounded by landscaping, including trees and shrubs. The bottom drawing is a cross-section of the houses, showing their vertical profiles. The heights of the houses are indicated as 17.00m, 14.00m, and 13.14m. The cross-section shows the internal structure of the houses, including the rooflines and floor levels. The houses are shown in a row, with their individual profiles clearly visible.

The image displays two architectural drawings of a building. The top drawing is a plan view, showing a long, narrow structure with a central corridor and multiple rooms. The plan is divided into four sections, each labeled 'T6' and 'T5'. The building is surrounded by landscaping, including trees and shrubs. The bottom drawing is a section view, showing the building's profile with a stepped roofline. The section is divided into four sections, each labeled 'T6' and 'T5'. The drawing includes a vertical scale bar on the left side, indicating a height of 10.00 meters.

Na območje je umešeno 7 stavb, ki so kombinirane v eno celoto za sobivanje različnih tipov družin, razen tistih P+H. Stavbe so organizirane linearne v vzdolžnem pasu vse do glavne prometnice. Med seboj jih povezujejo vzdolžna povezovalna prestopa, ki skozinj skupne prostore posameznih skupnosti preseče vse enote in na katero se nanizajo vsi programi, ki spodbujajo občutke skupnosti in druženja; igraščena balinanja, otroška igrala, ploščadi za branje in sedenje, klopi, zelene površine itd. Enote tako povezovalno delujejo na dveh nivojih: znotraj hiše, na strešni terasi in na odprtih prostorih med enotami. Primer enote za sobivanje je obravnavana na arhitekturnem nivoju.

Legenda:

- zelene površine
- glavna prometnica v soseski
- dostopna pot do stanovanjske soseske - umirjen promet
- tlakovanje
- smer prometne ureditve
- vstopi v stavbe
- območje arhitekturne obdelave
- povezovalna pot med enotami

Koncept sobivanja je moderen koncept bivanja v skupnosti več posameznikov, ki biološko niso v sorodu in se namensko odločijo za tovrsten način bivanja, ki prinaša predvsem ekonomske in socialne prednosti. Večina si v prostorskim smislu delijo servise prostore, imajo pa zasebne enote s spalnico in kopalnico. Pomembna je socialna in okoljska komponenta koncepta. Od kooperativnega (zadružnega) koncepta se razlikuje po tem, da tu načeloma prebivalci niso udeleženi v procesu načrtovanja enote.

Sobivanje kot odgovor na trajnostno vprašanje

Bivanje v različnih tipih namernih skupnosti je popularen trend, ki se oglašuje kot rešitev težav v nebo rastočim najemninam, hitre rasti prebivalstva, prenaseljenosti mest in okoljskih problemov, ki so povezani s tem. Trajnostno sobivanje predvideva delitev, izmenjavo, izposojilo sredstev na vseh nivojih v korist zmanjševanju porabe na individualni ravni. Koncept je blizu okoljsko osveščenim ljudem ter mlajšim generacijam, ker jim omogoča kakovitosten, cenovno dostopen življenjski prostor, v zameno za druženje in deljenje različnih osnovnih dobrin.

Vsaka družina ima lasten, zaseben vhod v svojo bivalno enoto, lahko pa vstopi tudi čez skupni, osrednji prostor. Bivalne enote se pripenjajo na osrednji prostor, kjer si družine delijo za druženje skupnosti. Osrednji prostor se deli na kuhinjo z jedilnico, skupne shrambe za vsakodnevne in sezone stvari ter pralnico.

Pomemben je povezovalni faktor stavbe, ki se prostorsko gradi na več nivojih; najprej znotraj hiše v skupnih prostorih, nato na strešni terasi, ki povezuje vse štiri bivalne enote med seboj, ter na nivoju ulice, kjer povezovalna pot poveže vse stavbe za sobivanje med seboj in omogoča ulični prostor, namenjen medsosedsnemu druženju.

Pogled iz ulice na enote za sobivanje

Pogled na atrij med dvema enotama.

Pogled na strešno teraso.

IDEJNA ZASNOVA TRAJNOSTNE EKOSSESKE NA OBMOČJU FARME STIČNA

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo. Avtor: Ana Jerina. Mentor: prof. dr. Alenka Fikfak, univ. dipl. inž. arh., somentorja: asist. dr. Janez Peter Grom, univ. dipl. inž. arh., asist. Kristijan Lavtižar, mag. inž. arh. urb. 2008 -2023

Koncept oblikovanja stavbe za sobivanje

Ideal - samostojna bivalna enota?

Najbolj netrajnostna oblika bivanja v energetskem, ekološkem in socialnem smislu je samostojna bivalna enota z lastnimi servisi.

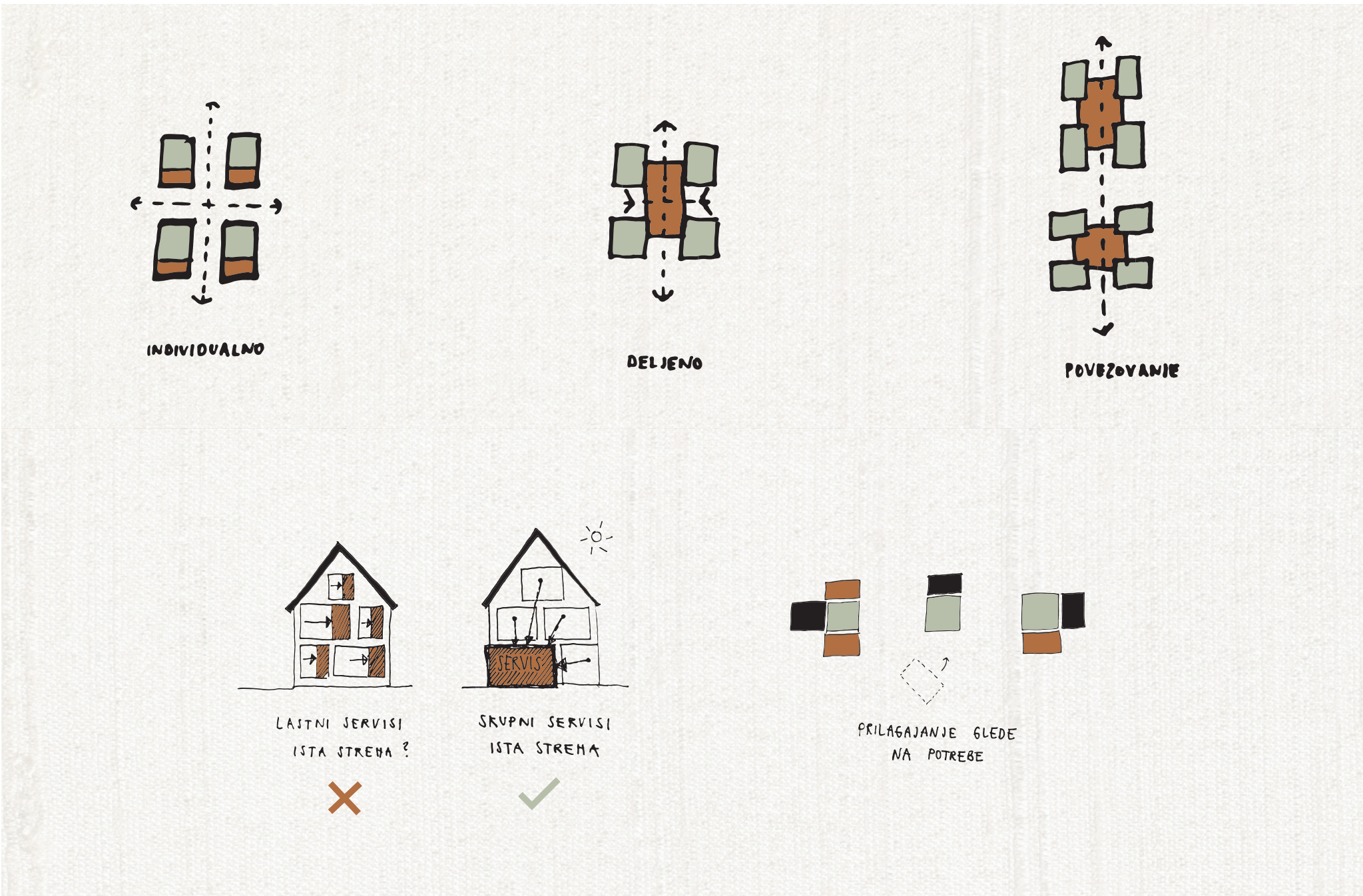
Deljenje bivalnega prostora

Ideja je oblikovati zadušno stavbo, kjer si prebivalci ne delijo zgolj iste strohe, temveč tudi intimnejši bivalni prostor.

Individualnim enotam odzvamem kuhinjo in jedilnico in jo združim v skupni bivalni prostor, ki služi vsem stanovalcem. Skupni prostor se dodatno odpira navzven. Prebivalci ohranijo lastno zasebnost znotraj bivalne enote. Bivalne enote se prilagajajo potrebam prebivalcev skozi življenje.

Povezovanje med enotami

Ideja je stavbo organizirati vzdolžno po lokaciji na način, ki spodbuja druženje med prebivalci sosednjih bivalnih enot (delitev skupnega dvorišča).

Oblikovanje volumna stavbe za sobivanje

Alternativa samostojnim enotam

Oblikovanje alternativ tradicionalni bivalni enoti z lastno kuhinjo, jedilnico, dnevnimi prostori in vsemi servisi.

Razbitje na osnovne module

Javno kuhinja + jedilnica. Poljavno: dnevnih prostorih. Zasebno: spalnih prostorih. Vsota modulov je prilagajena posameznemu tipu družine. Modularni način omogoča kasnejše dodajanje/odvzemanje.

Združevanje

Združevanje vseh modulov po principu ohranjanja poljnih in zasebnih prostorov. Javni prostori so skupni.

Gruča

Smeri slemen sledijo abstrahirani gruščasti postaviti tradicionalnih domacij v neposredni okolici. Hkrati dopuščajo večji vpadni kot svetlobe v sredino hiše.

Odvzemanje volumna

Z odvzemanjem volumna se ustvarijo artikulirane vstopne in izhodne točke iz hiše.

Združevanje enot med seboj

Z zmanjšanjem več bivalnih enot se na osi prehodnih poti ustvarijo dvorišča, prostori za druženje prebivalcev sosednjih enot.

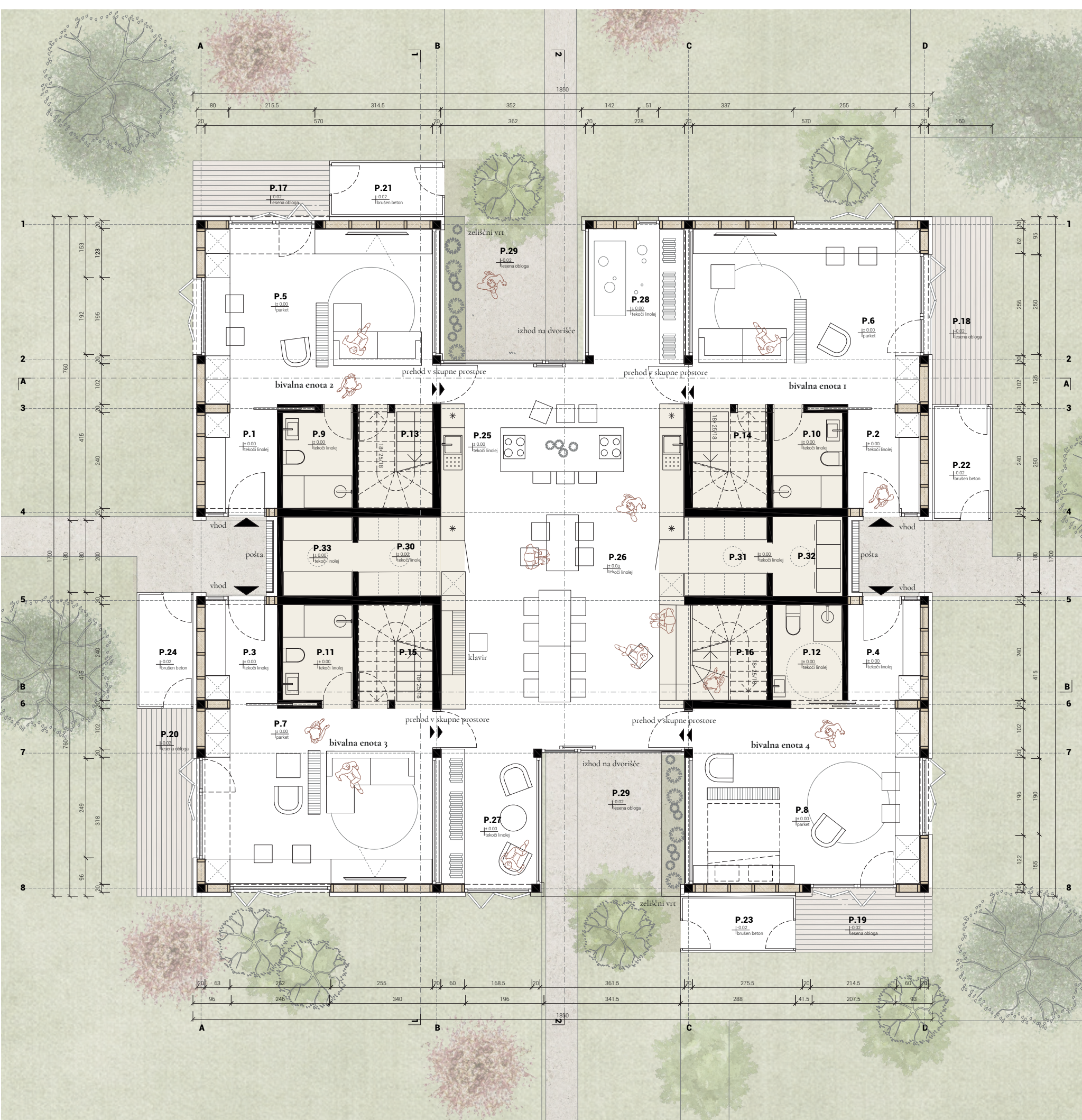

Tloris pritličja
M 1:100

Legenda:

- leseni nosilci v prerezu
- izolacija: celulozna vlakna
- sekundarni leseni nosilci
- lesena obloga
- tlakovanje
- glavni vhod
- prehod v skupno
- prehod na dvorišče
- P.30 oznaka prostora
- višinska kota/finalni tlak

pozicija na celotnem območju:

Tloris mansarde
M 1:100

Legenda:

- leseni nosilci v prerezu
- izolacija: celulozna vlakna
- sekundarni leseni nosilci
- lesena obloga
- tlakovanje
- glavni vhod
- prehod v skupno
- prehod na dvorišče
- P.30 oznaka prostora
- višinska kota/finalni tlak

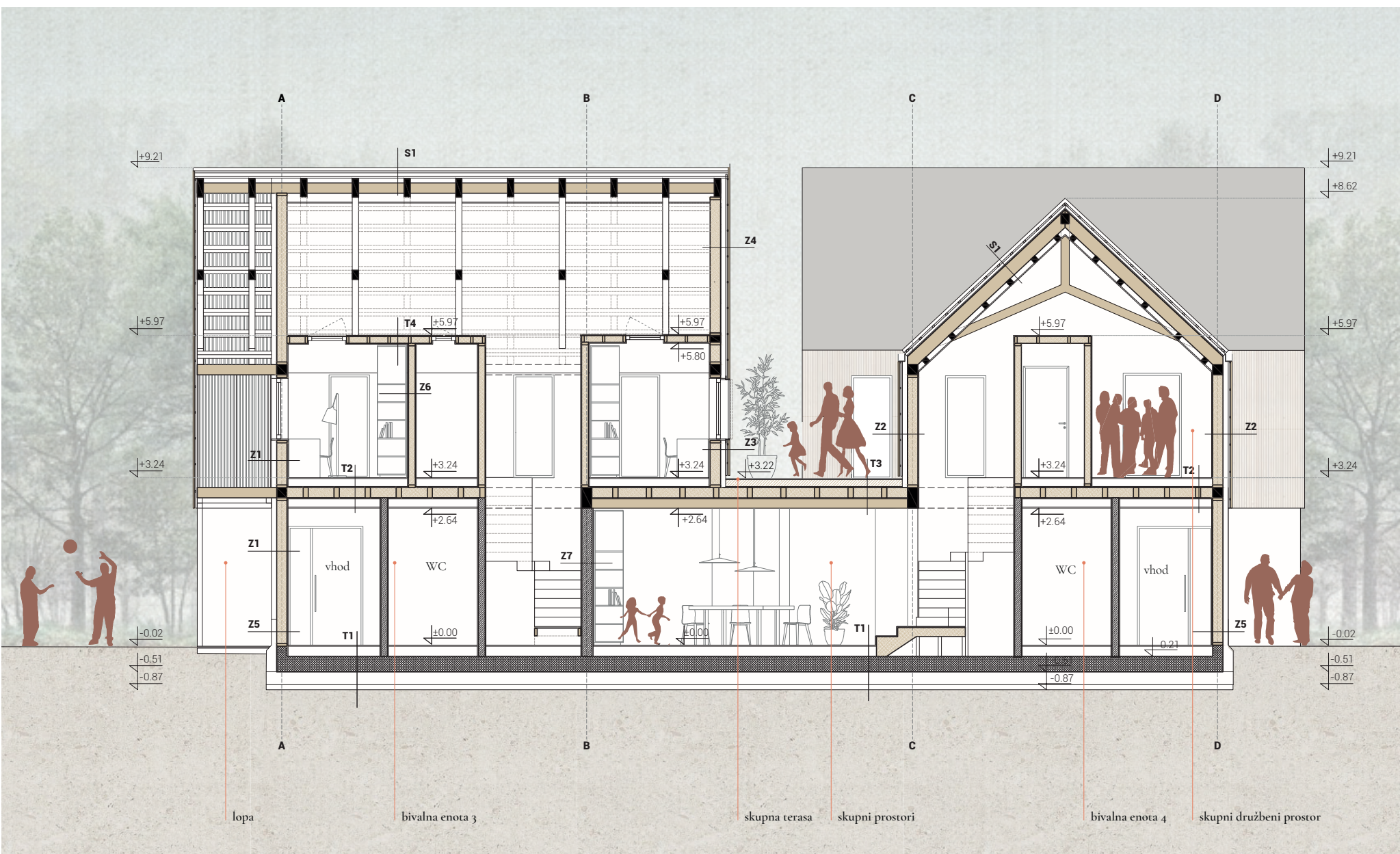
pozicija na celotnem območju:

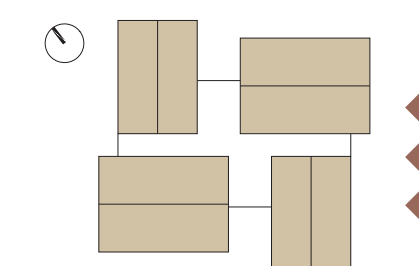
Prerez B-B
M 1:100

Legenda:

- leseni nosilci v prerezu
- izolacija: celulozna vlakna
- leseni nosilci v pogledu
- opečna stena
- armiran beton
- izolacija ravne strehe

SZ fasada
M 1:100

Fasadni pas M 1:25

